

Kommuneplan Vegårshei 2019 – 2031

Samfunnsdel

Vedtatt av kommunestyret den 05.11.2019, sak 19/111

Innhold

1. Innledning	3
1.1 Kommuneplanen	3
1.2 Forhold til kommunens plansystem	4
1.3 Lovgrunnlag	5
1.4 Prosess og medvirkning	6
2. Vegårshei kommune i 2031	7
2.1 Visjon, verdier og hovedmål	7
2.2 Satsingsområder fram til 2031	8
2.2.1 Attraktivt kommunesenter og livskraftige kretser	9
2.2.2 Verdiskaping og bærekraft	12
2.2.3 Oppvekst og utdanning	15
2.2.4 Transport og infrastruktur	18
2.2.5 Helse og velferd	20

1. Innledning

1.1 Kommuneplanen

Kommuneplanen er kommunens overordnede styringsdokument. Den skal gi rammer for virksomhetens planer og tiltak, og planer for bruk og vern av arealer i kommunen. Kommuneplanen legges til grunn for planlegging, forvaltning, utbygging og utvikling i kommunen. Kommuneplanen består av en samfunnsdel med handlingsdel (tekstdel) og arealdel (plankart) med tilhørende rettslig bindende bestemmelser for arealbruken.

Kommuneplanen er Vegårshei kommune sitt overordnede styringsdokument og består av en samfunnsdel og en arealdel (plankart og bestemmelser). Planen legger føringer for videre utvikling av kommunen og legges til grunn for planlegging, forvaltning, utbygging og utvikling i kommunen. Gjeldende kommuneplan for Vegårshei 2014 – 2025 ble vedtatt av kommunestyret 4.2.2014. Minst en gang i hver kommunestyreperiode skal kommunestyret gjennom arbeidet med planstrategien vurdere om det er behov for revisjon for hele eller deler av kommuneplanen. Oppbygningen av det kommunale plansystemet framgår av illustrasjonen under.

Samfunnsdelen:

- Fastsetter og beskriver visjon, langsiktige utfordringer, mål og strategier for lokalsamfunnet kommunen utgjør, og kommunen som organisasjon.
- Er et politisk og administrativ styringsdokument
- Beskriver langsiktige strategier og mål og sammenhengende tiltak og konsekvenser
- Danner grunnlag for sektorenes planer og virksomhet i kommunen

Handlingsdelen:

- Er kommunens økonomiplan, som konkretiserer hvordan samfunnsdelen gjennomføres de kommende fire budsjettårene. Handlingsdelen rulleres hvert år og henger tett sammen med enhetenes styringskort.

Arealdelen:

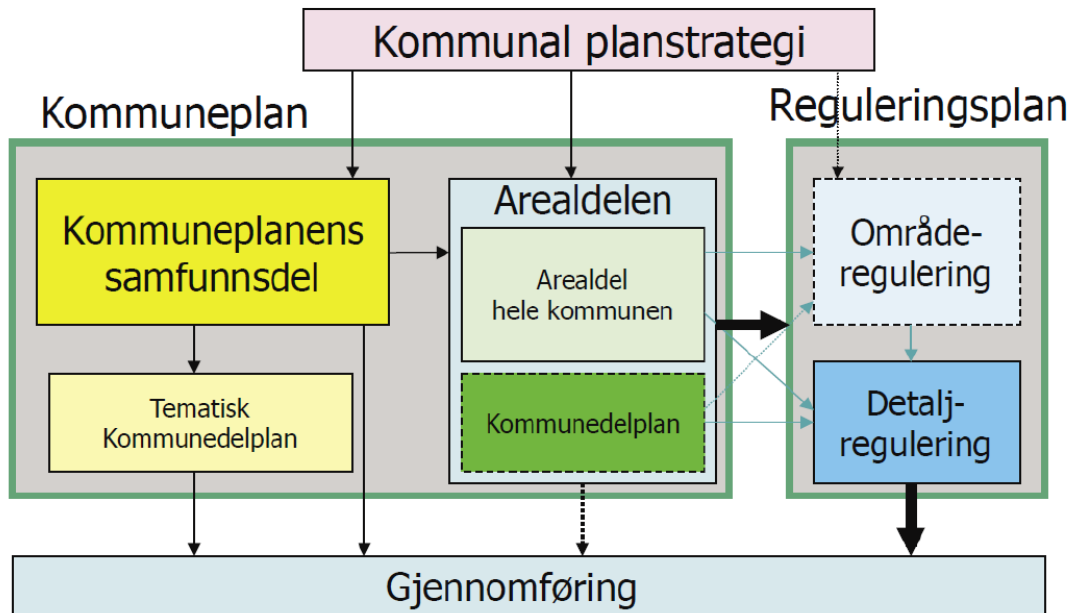
- Er et kart som viser hovedformål og hensynssoner for bruk og vern av kommunens arealer i 12-årsperioden og sammenhengende bestemmelser (juridisk bindende).
- Viser hvor i kommunen utbygging kan skje og hvilke arealer som skal brukes til landbruk, natur eller friluftsliv.

Kommunedelplan:

- Er en plan for bestemte områder, tema eller sektorer. Kommunen står fritt til å velge hva det er hensiktsmessig å lage plan for. For eksempel kan det være behov for mer detaljering av arealbruken i deler av kommunen. Eventuelle behov for kommunedelplaner tas med i kommuneplanen.

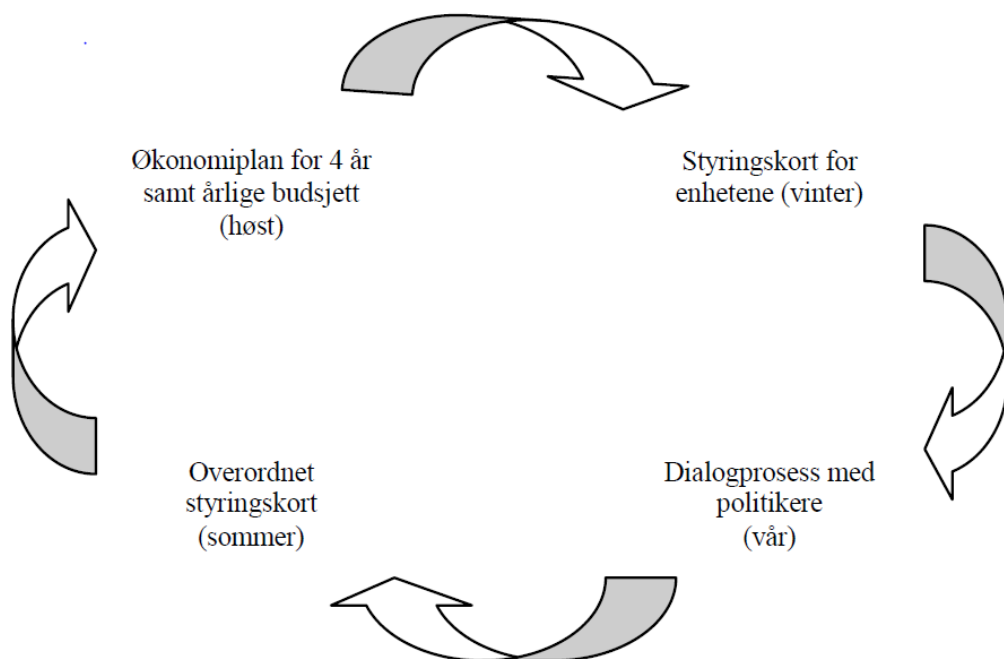
1.2 Forhold til kommunens plansystem

Kommunens plansystem består av kommunal planstrategi, arealplaner (reguleringsplaner, disposisjonsplaner og bebyggelsesplaner), fag-, og temaplaner, et årsplanhjul samt en koordinerende kommuneplan. Årsplanhjulet starter med enhetenes styringskort, dialogprosess, overordnet styringskort og slutter med økonomiplan og budsjett. Oppbygningen av det kommunale plansystemet framgår av illustrasjonen under.

Figur 1 Illustrasjon av kommunens plansystem etter plan- og bygningsloven (Kilde: Veileder om Kommuneplanens arealdel).

Årsplanhjulet

1.3 Lovgrunnlag

Lov om planlegging og byggesaksbehandling (LOV 2008-06-27), vanligvis omtalt som Plan- og bygningsloven (PBL) regulerer kommunens ansvar, plikter og krav i forbindelse med planarbeid. Kapittel 11 i denne loven handler om planarbeid med kommuneplanen.

Loven fremmer bærekraftig utvikling til beste for den enkelte, samfunnet og framtidige generasjoner. Planlegging etter loven bidrar til å samordne statlige, regionale og kommunale oppgaver, og gi grunnlag for vedtak om bruk og vern av ressurser. Byggesaksbehandling etter loven skal sikre at tiltak blir i samsvar med lov, forskrift og planvedtak. Det enkelte tiltak skal utføres forsvarlig. Planlegging og vedtak skal sikre åpenhet, forutsigbarhet og medvirkning for alle berørte interesser og myndigheter. Det skal legges vekt på langsiktige løsninger, og konsekvenser for miljø og samfunn skal beskrives.

Krav om planprogram

For endring av kommuneplanen gjelder samme bestemmelser som for utarbeiding av ny plan. I forhold til et planprogram betyr dette at det skal utarbeides et planprogram etter reglene i § 4-1 i lov om planlegging og byggesaksbehandling. Forslag til planprogram skal sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn (i minst seks uker) senest samtidig med varsel om oppstart og kunngjøring av planarbeidet. Planprogrammet fastsettes av kommunestyret eller de kan delegere myndigheten i samsvar med kommunelovens regler.

Krav om konsekvensutredning

Krav om konsekvensutredning (KU) og risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse) følger av PBL §§ 4-2 og 4-3, sivilbeskyttelsesloven § 14 samt forskrift om konsekvensutredning. Kravene til konsekvensutredning gjelder for kommuneplanens arealdel. Kravene er satt for å sikre at alle konsekvenser ved et tiltak er belyst før beslutning fattes. For å sikre at politikerne får presentert et tilstrekkelig godt beslutningsgrunnlag, og for at innbyggerne i kommunen og andre berørte skal få informasjon om hvilke vurderinger kommunen har gjort før forslaget ble fremmet.

Behandling av planforslag og vedtak av kommuneplan

Gjennom lovens § 11-14 fremgår krav til høring av planforslag. Planforslag må legges ut til offentlig ettersyn i minst 6 uker. Kommunestyret selv vedtar kommuneplanen. Kommunestyrets vedtak av kommuneplanen kan ikke påklages.

Vesentlige føringer og rammer for rullering av kommuneplanen

Revidering er gjort med utgangspunkt i de føringer som er gitt i:

- Kommunal planstrategi 2016-2019
- Overordnede styringskort 2018/19 og enhetenes styringskort 2018/19
- Økonomiplanen og budsjettet (handlingsplan)
- Nye/reviderte planer og politiske vedtak, vedtatt etter at forrige kommuneplan ble vedtatt i 2014.
- Forutsetninger gitt i planprogrammet og avklart med kommunestyret
- Resultatet av prosessen med rullering av kommuneplanen
- Lokalsamfunnets og næringslivets interesser
- Folkehelseoversikt for Vegårshei kommune
- Boligsosial handlingsplan for Vegårshei kommune
- Energi- og miljøplan for Vegårshei kommune
- Klimaveikart Agder
- Plan for kriseledelse i Vegårshei kommune

- Nasjonale og regionale føringer og rikspolitiske retningslinjer
 - Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging
 - Regionplan Agder 2030 (under arbeid)
 - Rikspolitiske retningslinjer
 - Regionale planer
 - Folkehelsestrategi Agder
 - Strategisk næringsplan Østre Agder
- Ulike lovkrav; blant annet kommuneloven, lov om planlegging og byggesaksbehandling

1.4 Prosess og medvirkning

Kommunestyret vedtok i planstrategien den 13.12.2016, at kommuneplanen skal rulleres, med oppstart av planarbeidet i 2018. I planstrategien er det ikke sagt noe om omfang og innholdet av revideringen.

Planutvalget og administrasjonen vurderte sommeren 2018 behovet for rulleringen og var av den oppfatningen at kommuneplanen skulle rulleres, men at det ikke skulle foretas en full rulling eller fornying av planen. Dette fordi planen og strategien fortsatt var aktuell på mange områder. Det ble lagt opp til en revisjon og oppdatering av samfunnsdelen, i tråd med dagens utfordringsbilde. Det var ikke nødvendig med en full endring av arealdelen denne gangen men likevel er det foretatt noen justeringer, vurderinger og opprydding. Prosessen var enkel og det ble ikke avholdt folkemøter. Etter behov er det temavis organisert noen møter/samlinger med mindre grupper og det har vært kontakt om flere tema med blant annet med Fylkeskommunens kulturminnevernsektoren, NVE, Bane Nor og Mattilsynet, særlig i høringsperioden. Eldreråd, råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne og ungdomsråd var (hørings)part i saken. I høringsperioden har det vært møte/dialog/presentasjon felles med elderrådet, rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne og ungdomsrådet.

12.10.2018 ble det varslet om oppstart av planarbeid med rulling av kommuneplanen. Samtidig ble planprogrammet til rulleringen sendt ut på høring i 6 uker med frist 26.11.2018. I høringsperioden og perioden etterpå kom det inn 17 innspill hvorav 8 fra grunneiere. Innspillene gjaldt både planprogram og kommuneplanens areal- og samfunnsdel. Planprogrammet ble vedtatt av kommunestyret den 29.1.2019.

18.6.2019 vedtok kommunestyret å legge ut planutkastet på høring i 6 uker fram til 15. august 2019. Kommuneplanen ble vedtatt av kommunestyret den 5.11.2019.

Politisk engasjement

Planutvalget har vært styringsgruppe i denne prosessen, og har hatt møter og drøftinger med administrasjonen om framdrift og temaer. De har også vært noen orienteringer i kommunestyremøter. De forskjellige vedtak (planprogram, planforslag, endelig planvedtak), er fattet av kommunestyret.

2. Vegårshei kommune i 2031

2.1 Visjon, verdier og hovedmål

Vegårsheis kommunes visjon er å være:

Et levende og inkluderende lokalsamfunn

Vegårshei kommunes kjerneverdier er:

- Gjensidig tillit og respekt
- Ansvar
- Dialog
- Kunnskap
- Trivsel og glede

Hovedmål for kommunen:

Være en attraktiv bokommune i kontinuerlig utvikling, med 2350 innbyggere innen 2031

Kommunen vil satse på 'befolkningsvekst og utvikling'. Dette er positivt for lokalsamfunnet samtidig som det vil kreve mye av kommunen. Noen av de største og viktigste utfordringene og oppgavene henger sammen med befolkningsvekst og utvikling.

Hovedmål per perspektiv

Kommunens overordnede mål er angitt i tabellen under. Målene er sortert etter de fire forskjellige perspektivene kommunen har i sitt overordnede styringskort. Perspektivene er angitt for å se på målene fra forskjellige ståsteder og dermed ha en mer helhetlig plan.

Perspektiv	Hovedmål
Samfunn	<ul style="list-style-type: none">• Legge til rette for trivsel og god folkehelse i befolkningen• Legge til rette for flere arbeidsplasser, og bidra til å videreutvikle næringslivet• Rask og sikker fysisk og digital kommunikasjon i kommunen og med regionen
Bruker /Tjeneste	<ul style="list-style-type: none">• Leverer gode og fremtidsrettede tjenester til innbyggerne• Gjøre tjenestene mer tilgjengelige
Organisasjon og medarbeider	<ul style="list-style-type: none">• Være en effektiv organisasjon tilpasset oppgaver og samfunnsutvikling• Være en attraktiv arbeidsplass med godt omdømme• Kompetansen til medarbeiderne i Vegårshei kommune skal være oppdatert og fremtidsrettet.• Legge til rette for trivsel og lavt sykefravær
Økonomi	<ul style="list-style-type: none">• Ha en økonomisk situasjon som er tilstrekkelig robust til å takle uforutsette hendelser.• Forvalte kommunal eiendom og eiendeler i et langsiktig perspektiv.

2.2 Satsingsområder fram til 2031

- Attraktivt kommunesenter og livskraftige kretser
- Verdiskaping og bærekraft
- Oppvekst og utdanning
- Transport og infrastruktur
- Helse og velferd

Bortsett fra disse satsingsområdene, finnes det følgende gjennomgående perspektiver som innarbeides under alle hovedsatsingsområder:

- Næringsutvikling og sysselsetting
- Folkehelse, levekår, likestilling, inkludering og mangfold
- Klima og miljø
- Digitalisering
- Samfunnssikkerhet
- Kommunen som organisasjon, arbeidsgiver og tjenesteleverandør
- Forhold til regionen

Satsingsområdene omtales i de følgende paragrafene. Per satsingsområde er det formulert mål på overordnet nivå samt strategier per mål.

Målene og strategiene er på overordnet nivå og ikke på tiltaksnivå. Tiltakene blir en del av handlingsplanen og økonomiplanen som får sammenheng med disse overordnede målene og strategiene.

2.2.1 ATTRAKTIVT KOMMUNESENTRUM OG LIVSKRAFTIGE KRETSER

Sånn har vi det på Vegårshei

Myra er sentrum i Vegårshei. I tillegg er Ubergsmoen et viktig tettsted. Sentrale anlegg og infrastruktur som bidrar til attraktivitet, som flerbrukshall, skisenter, kunstgressbane og helsehus er på plass og samlet i Myra.

Befolkningen teller ca. 2100 innbyggere. Kommunen har hatt fin befolkningsvekst det siste tiåret, men veksten har flatet litt ut de siste årene. Vegårshei har godt omdømme og er kjent for aktive og engasjerte innbyggere, godt oppvekstmiljø, sosiale forhold og gode tjenester.

I Vegårshei bor befolkningen relativt spredt. Samtidig er hovedtyngden av veksten de siste årene relatert til boligbygging i og omkring sentrum, som nå kan by på et godt og differensiert boligtilbud bestående av eneboliger, tomannsboliger og leiligheter. I Myra og Ubergsmoen er det kommunale boligfelt med kommunal vei, vann og avløp. I tillegg er det etablert, -og under planlegging, boligfelt i privat regi.

Mobil-, bredbånds-, og fiberdekningen er god i sentrumsområdene og i størstedelen av kommunen. Det arbeides med å forbedre dette der dekningen fremdeles ikke er tilfredsstillende.

I kretsene utenfor tettstedene er det i kommuneplanens arealdel lagt til rette for spredt boligbygging i en rekke definerte private områder.

Sånn skal det være i 2031

I 2031 er Vegårshei et attraktivt sted å bo, jobbe i og besøke. Myra, Ubergsmoen og kretsene er trygge og attraktive steder med identitet og innovasjonskraft. Sentrum og tettsteder er kompakte, tilrettelagt for alle, og ivaretar en stadig økende andel eldre.

Det er et godt og variert utvalg av boliger med kort gangavstand til viktige sentrumsfunksjoner som gir stor valgfrihet for at de som ønsker det kan velge boformer som gir dem en enklere hverdag, og som legger til rette for at eldre kan bo hele livet i eget hjem. Handels-, og kulturtilbudet er variert og tilpasset innbyggernes behov.

Nærhet og gode møteplasser har bidratt til samhold, samarbeid, nytenking og verdiskaping. Virksomheter med mange besøkende ligger sentralt i sentrum. Fortetting og gjenbruk av eksisterende utbyggingsområder ivaretar både sosiale og kulturhistoriske verdier, og er tilpasset et endret klima.

Samarbeid om levekår, folkehelse og stedsutvikling har bidratt til bedre helse i befolkningen, og sosiale forskjeller er redusert. Sammen med et godt og funksjonelt sentrum i Myra med tilgang til det meste av det innbyggerne trenger, bidrar god digital infrastruktur for alle til at det er enkelt og attraktivt å bo i kretser og grender i hele kommunen. Det er lagt til rette for at transport og forflytning kan foregå uten forurensning og utslipp som påvirker klimaet.

Utvikling av lokalsamfunnet skjer gjennom god planlegging og med god lokaldemokratisk styring. Planleggingen gir kvaliteter og tilbud som inviterer til møter mellom mennesker på tvers av generasjoner, kulturer, sosial bakgrunn, funksjonsevne og kjønn. Innbyggerne opplever trygghet, tilhørighet og eierskap til lokalmiljøet. Dugnadsvilje, engasjement og frivillig innsats står sterkt i Vegårshei.

I 2031 er tilgang på store naturområder, skog og vann i Vegårshei ivaretatt for fremtidige generasjoner. Dette bidrar til attraktivitet og at flere velger å bosette seg i, -og besøke kommunen. Naturen på Vegårshei er et viktig bidrag til regionens ressursgrunnlag og identitet. Naturmangfoldet og leveområdene til sårbare arter er ivaretatt, kulturlandskap holdes i hevd, og aktiviteten i skog- og landbruket er stor. Strandsonen langs vann og vassdrag er skjermet mot utbygging og vannforekomstene har god vannkvalitet.

	Mål mot 2031	Veien til målet (strategier)
1	Vegårshei har et godt omdømme og er en attraktiv (bo)kommune med 2350 innbyggere innen 2031	<p>Markedsføre Vegårshei som bokommune: Synliggjøre positive hendelser, nyskaping og aktivitet for befolkningen og omgivelsene.</p> <p>Opprettholde og videreutvikle kommunen til et godt sted å bo, arbeide og rekreasjon.</p> <p>Opprettholde grunnlag for bosetting og styrke grendene gjennom mulighet for spredt boligbebyggelse</p> <p>Ha en høy kontinuerlig bevissthet på tilpasning av organisasjonen og servicetilbud til demografiske endringer (eldrebølge, barnetall, flyktninger).</p>
2	Kommunesenteret Myra og tettsted Ubergsmoen er attraktive, kompakt og med kvalitet. Stedene har gode og inkluderende bomiljøer og møteplasser.	<p>Legge til rette for et variert bomiljø med varierende boligtyper, et godt boligtilbud og tilstrekkelig antall byggeklare boligtomter.</p> <p>Legge til rette for at flere har tilgang på bolig og bomiljø tilpasset sin livssituasjon, slik at alle skal ha et godt sted å bo.</p> <p>Legge til rette for fortetting, utvikling, utbygging, servicetilbud, opplevelsestilbud og gode møteplasser.</p> <p>Boligpolitikken er første ledd i en helhetlig kjede av helse- og omsorgstjenester.</p> <p>Ha tilstrekkelig kommunale bygg og anlegg i god stand, tilpasset behov.</p> <p>Legge til rette for et godt og variert boligtilbud med høy grad av universell utforming og trygghet nær sentrumsfunksjoner.</p> <p>Sikre fremtidsrettet digital infrastruktur i nye og eksisterende utbyggingsområder.</p>

3	Fysisk aktivitet gjennom hele livet for alle	Legge til rette for (fysisk) aktivitet, idrett og gode møteplasser i kommunen til alle målgrupper.
		Stimulere utviklinger av anlegg og områder tilknyttet idretts- og friluftaktiviteter med fokus på utviklingsprosjekt fra Vegårshei Ski- og Aktivitetssenter.
		Sikre allmenheten god tilgang til friluftsliv: blant annet strandsone, stier, natur, jakt og fiske.
		Stimulere til en sunnere livsstil blant befolkningen.
		Gi informasjon om aktivitetstilbudene og friluftslivmulighetene som finnes.
		Skape fungerende partnerskap med offentlige og frivillige/kommersielle aktører på lokalt nivå.
4	Gode tilbud og høy deltagelse i aktiviteter (idrett og kultur)	Stimulere til et godt kultur- og aktivitetstilbud.
		Fremme tilgang til aktiviteter blant alle befolkningsgrupper med fokus på barn/unge og personer/familier med lavinntekt.
5	Bærekraftig utbygging av hytteområder	Foretrekke fortetting av eksisterende områder framfør utbygging av nye felt i jomfruelige områder

2.2.2 VERDISKAPING OG BÆREKRAFT

Sånn har vi det på Vegårshei

Over halvparten av yrkesaktive innbyggere reiser ut av kommunen på jobb, og de fleste av disse arbeidsplassene ligger i nabokommuner og bykommuner lenger vekk, så som Grimstad, Arendal og Kragerø. Innbyggerne i Vegårshei kan nå svært mange arbeidsplasser innenfor en kjøretid på 45 minutter, og kommunen kan regne hele regionen som sitt arbeidsmarked.

Kommunen selv er kommunens største arbeidsgiver. Det lokale næringslivet er variert, med hovedvekt på trebearbeidende virksomheter. Ellers er det endel handelsvirksomhet i sentrum, samt andre tjenesteytende næringer som er tilpasset øvrig næringsliv og befolkningsgrunnet i bygda.

Landbruket drives i all hovedsak i kombinasjon med annet lønnet arbeid utenfor gården. I jordbruket er ca 1.850 dekar dyrka mark i aktiv drift, hovedsakelig som grovfôr dyrking til egne dyr eller for salg. Husdyrholdet består hovedsakelig av storfe, sau og svin for kjøttproduksjon, samt rev og mink for pelsproduksjon. I skogbruket avvirkes det årlig vel 40.000 m³ til en samlet bruttov verdi i størrelsesorden 15 mill. kr. Skogbruket skaper store ringvirkninger og nevnte avvirkning medfører en anslått årlig verdiskapning på 150-180 mill. kr/år. Hogstområdene blir tilfredsstillende forynget og etterarbeidene relativt godt fulgt opp. Skogsbilveinettet er godt utbygd, men det er et stort behov for ombygging for å tilfredsstille dagens krav for tømmertransport. Viltressursene blir forvaltet av rettighetshaverne innenfor lovfestede rammer og kommunens vedtatte målsetninger.

Sånn skal det være i 2031

I 2031 er næringslivet blitt enda bedre på samhandling og samarbeid, og Vegårshei næringsforening er aktiv og slagkraftig med mange medlemmer.

De trebearbeidende virksomhetene er samlet i en aktiv næringsklynge, sammen med liknende virksomheter i hele regionen. Samlet vil dette miljøet bidra til innovasjon og utvikling, der framtidens bærekraftige løsninger bidrar til vekst for næringen.

Næringslivets utvikling skjer på bærekraftige måter, slik at hensynet til verdifulle naturressurser blir ivaretatt. Det er fokus på klimavennlige løsninger, og som et resultat av fokuset på det grønne skiftet, oppstår det nye forretningsmuligheter som næringslivet utnytter. Kommunen selv har stort fokus på miljø- og klimavennlige løsninger i all sin drift og utvikling.

Utviklingen med nedgang i dyrka mark i aktiv drift og antall beitedyr har snudd og verdiene i kulturlandskapet opprettholdt. Det grønne skiftet har medført nye anvendelsesprodukter fra trevirke og stor etterspørsel etter tømmer av alle kvaliteter. Skogeierne har respondert på økt tømmerpris og skogene drives bedre enn noen gang. Årlig avvirkningen i kommunen har økt til 60.-70.000 m³, derav et betydelig tynningskvantum. Den samlede verdiskapningen fra skogbruket på Vegårshei er økt til ca 300 mill. kr/år. Interessen for å investere i skogen har tatt seg opp og tilveksten, og derved CO₂-opptaket, i våre skoger har aldri vært høyere.

De gode tette foryngelsene blir godt skjøtta med tanke på kvalitetsproduksjon og skogeierne oppgraderer skogsbilveinettet for mer rasjonell drift. Hjorteviltets bestandsstørrelser er tilpasset beitegrunnet og består av dyr i god kondisjon med høy produktivitet.

Hva gjelder forventede klimaendringer i Agder viser 'klimaprofil for Agder' (Norsk klimaservicesenter) de største endringene og utfordringene for Agder som følge av økt klimagassutslipp de kommende årene. For Vegårshei betyr det i 2031: høyere temperaturer, økt nedbørsmengde (gjennomsnitt 10%), større/flere regnflommer, færre dager med snø og flere smelteepisoder.

	Mål mot 2031	Veien til målet (strategier)
1	Vegårshei kommune har en bevisst holdning til at den er en del av en felles bo- og arbeidsregion, samtidig som den har fokus på lokalt næringsliv og å være en attraktiv arbeidsgiver.	<p>Delta i det regionale næringsssamarbeidet (8K), med fokus på fellessaker som samler og løfter regionen.</p> <p>Ha fokus på utviklingen av Jordøya i Åmli, og på de ringvirkningene en etablering av Biozin-fabrikk skaper for lokalt næringsliv.</p> <p>Støtte opp om en eventuell etablering av en treklynge i regionen.</p> <p>Samarbeide med Vegårshei ski- og aktivitetssenter i deres utvikling av nytt regionalt hoppanlegg.</p> <p>Arbeide aktivt for å beholde og styrke Regionalt næringsfond for Østregionen.</p> <p>Være en aktiv støttespiller for etablert næringsliv og nyetablere i egen kommune, på områder der de selv ønsker et samarbeid.</p> <p>Ha fokus på å tilby undervisningsopplegg fra Ungt Entreprenørskap på Vegårshei skole.</p> <p>Arbeid for heltidskultur</p> <p>Vegårshei kommune skal ha kompetanse og kapasitet til å forvalte og utvikle sine medarbeidere.</p> <p>Tilby lærlingplasser i egen virksomhet.</p> <p>Tilby gode og hensiktsmessige næringsarealer i egen kommune.</p>
2	Verdiskaping i kommunen er basert på bærekraftig bruk av menneskelige ressurser og naturressurser.	<p>Ha fokus på verdifulle friluftsområder i hele kommunen, og opprettholde og utvikle gode nærfriluftsområder der folk bor.</p> <p>Forvalte Vegår med strandsone slik at naturverdiene sikres for framtiden.</p> <p>Arbeide med vannforvaltning i forhold til forsuringsproblematikk.</p> <p>Ta hensyn til konsekvenser av klimaendringer i planlegging og tiltak</p>

		Implementere klimahensyn i alle kommunens enheter, slik at ledelse og øvrig ansatte får et bevisst forhold til å redusere kommunens CO ₂ -utslipp.
		Bruke Klimaveikart Agder som inspirasjon og veiledning i kommunens arbeid med å gjennomføre de gode klimatiltakene
3	Vi har økt skogbruksaktivitet innenfor bærekraftige rammer, ca 2.000 dekar dyrka mark i aktiv drift og et verdifult kulturlandskap med tilstrekkelig antall dyr på innmarksbeite.	Målrettet forvaltning av de økonomiske virkemidlene kommunen disponerer.
		Informere jordbrukerne om virkemidlene og arrangere fagsamlinger i samarbeid med bondelaget/skogeierlaget.
		Jobbe for disse skogbruksresultatene: Avvirkning på 60.-70.000 m ³ /år, inkl. et betydelig tynningskvantum. Måltall for årlig utført skogkultur; Planting: 150.000 stk Markberedning: 1.000 dekar Ungskogpleie: 5.000 dekar
4	Bedre infrastrukturen for rasjonell tømmertransport.	Målrettet forvaltning av de økonomiske virkemidlene kommunen disponerer.
		Informere skogeierne om virkemidlene (tilskudd og skogfond) og i samarbeid med skogeierlaget arrangere fagsamlinger.
		Utbedre flaskehalsen på kommunale veier hvor det transporteres tømmer.
5	Økt bruk av trevirke i kommunale byggeprosjekt og som varmekilde i kommunale bygg og i større private næringsbygg.	Bygg i kommunens regi skal alltid vurderes utført i massivtre eller reisverk av trematerialer og CO ₂ regnskap skal vektlegges i anbudsprosessen i alle kommunale byggeprosjekter.
		Alle offentlige nybygg skal tilrettelegges for vannbåren varme.
		Vurdere biobrensel som varmekilde i alle nye større næringsbygg.
6	Bestandsstørrelser av hjortevilt er tilpasset beitegrunnet og med dyr i god kondisjon og høy produktivitet.	Konkretisering av kommunens målsettinger for hjorteviltforvaltningen.
		I samarbeid med viltlaget informere rettighetshavere og jegere om mål , virkemidler og fagmiljøers forskningsresultater og råd om forvaltning.

2.2.3 OPPVEKST OG UTDANNING

Sånn har vi det på Vegårshei

I Vegårshei kommune har vi en grunnskole for 1.-10. trinn med ca. 310 elever og firedagers skoleuke for elever på 1.-4. trinn. 63 elever benytter seg av skolefritidstilbudet (SFO). Skolen ligger i kommunesenteret Myra i nær tilknytning til bibliotek, flerbrukshall, kunstgressbane og Vegårshei ski- og aktivitetssenter. Nytt funksjonelt ungdomsskolebygg ble tatt i bruk i 2019.

Rektor / enhetsleder har relevant lederkompetanse. For å fylle krav om studiepoeng fra 2025, må noen ansatte gjennomføre videreutdanning i norsk, matematikk og engelsk, ellers har assistenter fagbrev eller annen relevant utdanning på fagarbeidernivå. Skolen har få mannlige ansatte på barnetrinnet.

Det pågår flere satsinger med fokus på læringsmiljø, inkludering og tilpasset opplæring. Elever som har behov for spesialpedagogisk hjelp får denne hjelpen av kvalifisert personale. Skolen har startet forberedelsene til å ta i bruk nye læreplaner i 2020.

Skolen har et godt samarbeid med Fylkeskommunen om overgang til videregående skole.

I Vegårshei kommune er det en kommunal barnehage og to private barnehager. Den kommunale barnehagen består av to hus/avdelinger, et i Myra og et på Ubergsmoen.

Det er totalt 159 godkjente plasser som dekker både dagens og framtidige behov. Nå er det 96 barn i barnehagene. Kommunen oppfyller barnehagelovens krav om retten til barnehageplass. Alle barnehagene innfrir også gjeldende krav til pedagognorm og norm for grunnbemanning. I snitt er det 5,4 barn pr. ansatt.

Barnehagene ledes av styrer med godkjent barnehagelærer utdanning. Andel barnehagelærere er 51 % og andel ansatte som har fagbrev barne- og ungdomsarbeider faget er 39 %. Det få mannlige ansatte.

Gjennomsnittlig oppholdsareal i barnehagene er 7,5 m² pr. barn, og alle barnehagene har tilgjengelig beliggenhet og gode uteområder.

Det er et godt samarbeid om overgang fra barnehage til skole og SFO.

Sånn skal det være i 2031

En barndom på Vegårshei er preget av trivsel, vennskap og lek hvor barn og elever opplever deltakelse og at deres stemme blir hørt. Kommunen har en hensiktsmessig organisering av skoleuka, som gir en god skolehverdag, et godt læringsmiljø og et godt læringsutbytte.

Barn og elever møter ansatte av flere kjønn i både barnehage og i hele grunnskolen. Barn og elever har lyst til å lære, er nysgjerrige og barnehage og skole har et læringssyn som motiverer og bidrar til at barn og elever lærer og utvikler seg utfra egne forutsetninger.

Skolen har fortsatt gode resultater og grunnskolepoeng, og minoritetsspråklige barn får god språkopplæring gjennom hele utdanningsløpet. Barn og elever har god digital kompetanse, behersker nettvett og har digital dannelses. Barn og elever møter voksne som er faglig oppdaterte og som har god relasjonskompetanse.

Barnehage og skole har et godt samarbeid med foresatte, tverrfaglig og lokalsamfunn. Barn på Vegårshei er robuste barn, barn som skal lære å ta vare på seg selv og som har evne til kritisk tenkning. Barnehage og skole fremmer holdninger og praksis for bærekraftig utvikling hvor barn og unge skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen.

Kommunen har etablert et godt tilbud om foreldreveiledning.

	Mål mot 2031	Veien til målet (strategier)
1	Det er likeverdig og høy kvalitet i alle barnehager, på skole og i SFO, med plass til alle barn i kommunen som trenger/ønsker det.	<p>Ha tilstrekkelige ressurser, kompetanse og tydelige voksne for å kunne gi alle barn/unger god oppfølging, kvalifisert hjelp og tilpasset opplæring.</p> <p>Ha en god kjønnsbalanse blant de ansatte.</p> <p>Gjøre barnehagene, skolen og SFO tilgjengelig for alle grupper av befolkningen (også økonomisk).</p> <p>Ha et kontinuerlig nært samarbeid med hjemmet.</p>
2	Barn som har ulike (spesielle) behov blir tidlig identifisert og får kvalifisert hjelp	<p>Ha Bedre Tverrfaglig Innsats i hele kommunen (BTI).</p> <p>Ha et godt samarbeid med PPT.</p> <p>Tilby en god språkopplæring til minoritetsspråklige barn / elever.</p>
3	Barnehager, skole og SFO fremmer helse, trivsel, læring og aktivitet	<p>Tilrettelegge for tiltak som bidrar til at barn og elever blir rustet til å takle livet.</p> <p>Ha et godt fysisk og psykisk miljø -- få på plass rutiner som sikrer barn i barnehage og skole et trygt og godt barnehage og skolemiljø. (Miljørettet helsevern)</p> <p>Ha nulltoleranse mot mobbing.</p> <p>Legge til rette for elevmedvirkning og elevens mulighet for å påvirke læringsmiljø.</p> <p>Legge til rette for at skolebygg og områdene rundt kan brukes som arena for fritids- og kulturtilbud for alle, for både organisert og egenorganisert aktivitet.</p> <p>Sikre en hensiktsmessig organisering av skoleuka for de yngste elevene</p>

4	Alle elever gjennomfører videregående skole og en høy andel elever og studenter gjennomfører fagskole og/eller høyere utdanning.	Tilby en praktisk og variert undervisning på ungdomstrinnet
		Ha et godt samarbeid og god tilrettelegging for gode overganger gjennom hele utdanningsløpet.
		Tilby en god yrkesveiledning
		Legge til rette for at innbyggere kan ta etter- og videreutdanning og utdanning på fagskole og universitetsnivå.
		Tilby læreplasser – god oppfølging og veiledning av lærlinger

2.2.4 TRANSPORT OG INFRASTRUKTUR

Sånn har vi det på Vegårshei

Kommunen ligger inn i landet vest for E18 og har tre fylkesveiforbindelser mellom E18 og kommunesenteret. Ny firefelts E18 er i disse dager ferdig mellom Tvedestrand og Arendal, og for øvrig er nye firefelts E18 under planlegging mellom Dørdal og Grimstad. Om noen år er det firefelts E18 hele strekningen mellom Oslo og Kristiansand.

Kommunen har et godt utbygd veinett av fylkesveier og kommunale veier rundt i kommunen, veier med ulik standard.

Jernbanen mellom Oslo og Kristiansand går gjennom kommunen og de fleste tog stopper på Vegårshei stasjon. Kollektivtilbudet er for øvrig dårlig, det går skolebusser, men få andre busser. Det er et drosjeløyve i kommunen.

Elektrisitetsforsyningen til kommunens sentrum er blitt noe bedre i de senere år med mulighet for levering av strøm for både Akland og Holt. Telekommunikasjonen er bra i forhold til fasttelefon, bredbånd og fiber er bygd ut i deler av kommunen, og mobilnettet har fått stadig større dekningsområder selv om dette er sårbart ved lengre strømutfall (batteri-backup i mobilmastene er fortsatt for dårlig).

Det er kommunale VA-anlegg (vannforsynings- og avløpsanlegg) som dekker Myra sentrum og Ubergsmoen.

Kommunen er godt forberedt på å håndtere uønskede hendelser. Med utgangspunkt i en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse er det utarbeidet en overordnet beredskapsplan, hvor samvirke med Fylkesmannen, nabokommuner, energi- og teleleverandører, nødetatene og frivillige er satt i system.

Sånn skal det være i 2031

Rask og sikker kommunikasjon i-, samt til og fra kommunen ved blant annet utbedring av veiforbindelser fra kommunens sentrum til E18.

Alle tog stopper på Vegårshei stasjon slik at reisende fra kommunen kommer frem i begge retninger og det er et godt drosjetilbud i kommunen.

Det er fibertilbud og mobildekning til alle innbyggere, samt mobilmaster er utstyrt med mye bedre batteri-backup. Forbedringer på feltet skjer kontinuerlig i takt med utviklingen.

Vedlikehold, fornying og videre utbygging av VA-infrastrukturen i Myra og Ubergsmoen i tråd med samfunnsutviklingen i sentrum og tettstedet Ubergsmoen.

Vegårshei er en kommune som er godt rustet til å takle uforutsette og uønskede hendelser og som skaper trygghet for kommunes innbyggere med hensyn til liv, helse og eiendom.

	Mål mot 2031	Veien til målet (strategier)
	Kommunen har god og tilstrekkelig fysisk og digital infrastruktur som dekker dagens behov og imøtekommer befolkningsvekst og ønsket utvikling	<p>Sikre ressurser for tilstrekkelig vedlikehold og utvikling av kommunal infrastruktur.</p> <p>Gjennomføre et tilstrekkelig vedlikehold og utvikling av kommunal infrastruktur.</p> <p>Vedlikeholde og oppdatere helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse og beredskapsplaner.</p> <p>Være en aktiv pådriver med innspill om viktige prosjekter til fylket og andre eksterne aktører (for eks. Handlingsplan for fylkesveier).</p> <p>Sikre et godt samarbeid med andre eksterne leverandører for infrastruktur i kommunen.</p> <p>Arbeide for en tilfredsstillende mobil-bredbånds- og/eller fiberdekning i kommunen.</p> <p>Arbeide for å få en god påkjøringsløsning fra FV 416 til ny E18 ved Krokstjenn/Barlindalen.</p> <p>Jobbe for kontinuerlig forbedring av trafiksikkerheten med fokus på barn, unge og myke trafikanter.</p> <p>Vurdere utbyggingsavtaler for å bidra til økt bygging.</p> <p>Jobbe for en gang- og sykkelvei og –bro over Storelva langs Fylkesvei 416 (Aklandsveien).</p>
	Kommunen har et optimalisert kollektivtilbud	<p>Samarbeide med fylkeskommune og transportører om et godt og behovsstyrt tilbud, med et spesielt fokus på barn og unge i skolesituasjonen.</p> <p>Opprettholde togtaxi-tilbudet i samarbeid med fylkeskommune.</p> <p>Arbeide for å beholde togtilbudet over Vegårshei stasjon.</p>

2.2.5 HELSE OG VELFERD

Sånn har vi det på Vegårshei

Med en økning fra 1881 innbyggere i 2009 til 2066 i 2019, har Vegårshei hatt en (samlet) befolkningsvekst på nesten 10% på 10 år. Vegårshei har et godt omdømme på integrering av nye Vegårsheiinger. Mange tilflyttere er eldre.

På Vegårshei er andelen av de med fullført videregående skole relativt høy. Andelen av fullførte universitets- eller høyskolestudier er derimot relativt lav.

En relativ stor andel mennesker faller utenfor arbeidslivet: andelen av personer som lever i lavinntektshusholdninger av deltidsarbeidende (kvinner) og av uføretrygdede er relativt høy på Vegårshei.

Vegårshei har en aktiv befolkning med høy dugnads- og frivillighetsånd. Relativt mange barn og ungdommer er med i en fritidsorganisasjon og det er et stort tilbud på frivillige lag og foreninger som tilbyr blant annet idrett og kultur.

På Vegårshei er andelen av barn under 18 år som lever i lavinntektsfamilier mye høyere enn resten av fylket og landet (11,9 %). Flere barn har det ikke alltid bra og sliter med psykiske utfordringer.

Tre fjerdedeler av befolkningen på Vegårshei er fornøyd med egen helse. Dette ligger over både fylkes- og landsgjennomsnittet.

Sånn skal det være i 2031

Antall eldre i kommunen har fordoblet seg og andel yrkesaktive har gått ned. Vesentlig for folkehelsearbeidet er tidlig innsats i hele lokalsamfunnet som sørger for en friskere og sprekere befolkning, som kan bo hjemme lengre. Samfunnet og særlig Myra sentrum er rustet for å kunne ta imot eldre med forskjellige behov og ønsker. Vi tilbyr fremtidsrettede og forebyggende helse- og omsorgstjenester.

I det systematiske langsiktige folkehelsearbeidet samarbeides det både tverrfaglig og tverrsektorielt: kommunen, politikere, frivillige, brukere og pårørende.

Vi har fått en utjevning av sosiale forskjeller i helse blant hele befolkningen som bidrar til en god folkehelse. Alle er inkluderte i lokalsamfunnet og det fokuseres kontinuerlig på forebyggende folkehelsearbeid for å unngå at personer faller utenfor samfunnet. Dette gjøres blant annet ved å skape mestringsfølelse og følelsen av å bidra og å bety noe for lokalsamfunnet.

Det er ingen mobbing på skolen og i samfunnet generelt og alle gjennomfører videregående skole. Kontinuerlig fokus på barn og unge, tidlig innsats og et fortsatt stort tilbud på aktiviteter utløser en god psykisk og fysisk helse blant barna.

	Mål mot 2031	Veien til målet (strategier)
1	Vi tilbyr fremtidsrettede og forebyggende helse- og omsorgstjenester	Sørge for at boliger og institusjoner er tilpasset nye og fremtidsrettede former for omsorgstjenester, gjennom aktiv boligpolitikk, planlegging og bruk av innovative omsorgs- og velferdsteknologi.
2	Innbyggerne kan bo i sitt eget hjem så lenge som mulig	Legge til rette for et godt og variert boligtilbud med høy grad av universell utforming og trygghet nær sentrumsfunksjoner.
		Etablere tilbringertjeneste for hjemmeboende som trenger det til dagtilbud, aktivitet og behandling.
3	Rett omsorg– til rett person – på rett sted – til rett tid	Tilpasse tjenestetilbud og åpningstider innbyggernes behov.
		Ha tilstrekkelig kapasitet, trivsel og kompetanse hos ansatte i helse og omsorgssektor: rett kompetanse på rett sted.
		Effektivisere arbeid og tjenester i helse og omsorgssektoren.
		Det offentlige helse og omsorgstilbudet bør være uavhengig av privatøkonomi.
4	Vi fremmer sosial trygghet og bedre levevilkårene for vanskeligstilte	Tilby god hjelp til selvhjelp.
		Skaffe boliger til personer som ikke selv kan ivareta sine interesser på boligmarkedet, herunder boliger med særlig tilpasning og med hjelpe- og vernetiltak for dem som trenger det på grunn av alder, funksjonshemming eller av andre årsaker.
		Gi tidlig og tverrfaglig innsats (BTI) til gravide, barn og unge, inkl. deres familier.
		Alle med behov for tjenester, skal få hjelp til å mestre boforholdet.
		Redusere fattigdom, med særlig fokus på lavinntektsfamilier med barn/unge.
		Sikre en god og rask bosetting og integrering av flytninger og sørge for at de kommer seg raskt i

		arbeid.
5	Vi har en god medvirkning, innspill og engasjement i viktige planer, prosesser og tiltak fra relevante grupper i samfunnet	Fremme god deltakelse og engasjement i politisk virksomhet fra alle grupper i samfunnet. Stimulere bruk av hjemmeside og sosiale medier.
6	Tjenester i alle livsløp er fysisk tilgjengelig for alle målgrupper.	Tilrettelegge for universell utforming i planlegging og byggesaksbehandling. Stimulere at bedrifter, fritidstilbud og publikumsbygg er inkluderende for alle grupper i samfunnet.
7	Vi er en helsefremmende kommune som satser på forebyggende arbeid	Legge til rette for et langsiktig, kunnskapsbasert og systematisk folkehelsearbeid. Ha en kontinuerlig fokus på forbedringer når det gjelder likestilling, inkludering, fysisk og psykisk helse. Videreutvikle samarbeid om folkehelse på tvers av enheter, fag, sektorer og det frivillige i hele kommunen.
8	Det har skjedd betydelige forbedringer når det gjelder likestilling, inkludering, fysisk og psykisk helse.	Følge opp tiltakene i <i>Veikart for bedre levekår</i> og <i>Regional plan for likestilling, inkludering og mangfold</i> .
9	Vegårshei kommune er et trygt sted for innbyggere med hensyn til liv, helse og eiendom	Arbeide for å bidra til effektiv og kvalitativ tilstedeværelse i kommunen for nødetatene brannvesen, politi og ambulansetjeneste samt Heimevernet. Redusere sannsynligheten for at krisesituasjoner kan oppstå, håndtere krisesituasjoner og redusere konsekvenser av disse.

SAKSBEHANDLING ETTER PLAN OG BYGNINGSLOVEN:

Varsel om igangsatt planarbeid:	sak PS 71/18	12.10.2018
Vedtak planprogram i kommunestyret:	sak PS 06/19	29.01.2019
1. gangs behandling i kommunestyret:	sak PS 19/51	18.06.2019
Utlagt til offentlig ettersyn og høring i perioden:	21.06.2019 –	15.08.2019
2. gangs behandling i kommunestyret og vedtatt:	sak PS 19/111	05.11.2019

Vegårshei den 08.11.2019

Ordfører

